

Od tedna do tedna

LEWIS IN GARNER

John L. Lewis je napravil delavski in napredni javnosti velikansko uslugo, ko je oni dan s sedaj že znamenitim epitomom na rovaš podpredsednika Garnerja špiknil balonček najbolj ambicioznega predsedniškega "booma," katerega so reakcionarji brez razlike na stranko že več mesecev tako pridno napihovali. Garner je v očeh organiziranega delavstva "zavraten, kvartaški, šnopsarski in zloben sovražnik dela," je eksplodiral Lewis, ko je pred kongresnim odsekom izpričeval proti namerani kastraciji zakona za minimalne mezde in maksimalni delovni teden.

V taboru reakcije je slikovita fraza izzvala vihar ogorčenja, ampak Lewis je dosegel, kar je hotel. Mož, ki že več let svojo visoko pozicijo rabi za to, da ob vsaki priliki porine nož v hrbet New Deala, medtem ko se je v javnosti dela nedolžnega kot nororojeno dete, stoji pred deželo razgaljen do nagega. Reakcija, ki je v starem lisjaku iz Texasa videla viteza, ki jo odrešila od zlega rehabilitirala. Lažnjiva slika starega dobronjega je izplahlila v nič, na njenem mestu pa stoji realistična fotografija, v kateri je Garner prikazan tak kot v resnici je.

Ako se Garner boji, da bo Amerika utonila v valu "rdeče revolucije," ako zakon, ki jamči delavcem 25c zaslužka na uro, ostane nespremenjen, se ni čuditi. Saj to je isti Garner, ki je leta 1926 zahteval, da se porazi zakon, s katerim se je omejilo naseljevanje sezonskih poljedelskih delavcev iz Mehike. Ob tisti priliki je odkrito obrazložil svoje stališče napram delavstvu, ki se od tedaj ni dosti spremenilo. Pojasnil je, da lastniki velikih farm in nasadov v njegovem okrožju potrebujejo mehikanske peone, kajti ena taka peonska družina je pri volji delati celo sezono za plačo \$25. "V naših krajih Mehikanci ne povzročajo nepravil, razen če ostanejo dovolj dolgo, da se amerikanizirajo," je rekel Garner takrat. "To so krotki ljudje. Kadar azgledajo šerifa, storiš z njimi lahko, kar hočeš."

Največja nevarnost, ki preti Ameriki, je po Garnerjevih mislih torej v tem, da bi se delavci preveč amerikanizirali. Nazoru, ki ga je izpovedal takrat, je ostal zvest do danes. — In tak človek naj bi bil Rooseveltov naslednik v Beli hiši?

HRVAŠKO VPRAŠANJE

Sredi prošlega tedna je bila v ameriških časopisih priobčena depeša, glasom katere se je hrvaški voditelj dr. Maček izrazil, da je up, da se spor med Beogradom in Zagrebom izravna, skoro docela izginil in da torej ne preostaja drugega kot da pridejo Nemci in "naredijo red v Jugoslaviji."

Kot znano, je v podobnem tonu govoril Maček že pred meseci, potem ko je Hitler pogoltnil Českoslovaško. Kmalu za tem so bili razgovori za izravnanje hrvaškega vprašanja obnovljeni in nekaj časa je izgledalo, da ni več daleč do sporazuma. Potem pa je stvar obtičala na mrtvi točki.

Zdi se, da se bo tedanja epizoda ponovila, kajti takoj za petami govori navedene senzacije izjave dr. Mačka prihaja poročilo, da so Hrvatje popustili od zahtev za revizijo ustave in da so pripravljani na kompromis. V tem smislu se sedaj vršijo na Bledu razgovori, katerim prisostvuje poleg ministrskega predsednika Cvetkovića tudi regent Pavle.

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, August 9th, 1939

NUMBER 158

Stavka pri G. M. končana z zmago CIO unije

Skoro mesec dni trajajoča stavka "toolmakerjev" in drugih izurjenih delavcev v obratih General Motors korporacije v Detroitu in Clevelandu, se je končala te dni z zmago delavstva in CIO unije. Obrat v vseh prizadetih tovarnah je že obnovljen.

Sporazum, ki je bil podpisan med vodstvom General Motors Co. in United Automobile Workers unijo, vsebuje naslednje določbe: korporacija priznava CIO odbor v vseh tovarnah, kjer razkolniška unija A. F. of L., kateri stoji na čelu Homer Martin, nima zastopstva, z drugimi besedami rečeno, CIO uniji je zagotovljeno izključno zastopstvo v 42 obratih General Motors Co.; med temi se nahaja tudi velika Fisher Body tovarna v Clevelandu. Izurjeni delavci dobijo v bodoče dvojno plačo za nedeljsko delo in čas in pol za delo ob sobotah, ako delovni teden presega 40 ur.

Najvažnejše pri izravnavi stavki je to, da je bila G. M. korporacija prisiljena priznati, da Homer Martinova unija, za krilom katere se je skrivala, za praktične svrhe nima nikake opore med delavci v avtomobilski industriji. S tem je možnost kompanijskega izbegavanja v bodočnosti, češ, da ne ve, s katero unijo naj bi se pogajala glede mezd in delovnih pogojev, zelo zmanjšana in izgled za mir v avtni industriji je znatno izboljšan.

Produkcija avtomobilov modela 1940, ki je bila za mesec dni ustavljena, bo v teku par tednov v polnem teku.

LAUSCHE NE BO KANDIDAT

Okrajni sodnik Frank J. Lausche, na katerega so apelirali clevelandski demokrati, da bi sprejel župansko kandidature, je poziv definitivno odklonil. Cleveland torej ne bo dobil Slovenca za župana. Gluh za prošnje demokratov je ostal tudi bivši zvezni senator Bulkley. Do primarnih volitev ni niti dva meseca več, toda demokratje so še vedno brez županskega kandidata. Vzrok je razdor v lokalni politični mašini.

BOMBARDIRANA PARNIKA

Odkar je Japonska začela osvajati Kitajsko, se angleškim interesom na Daljnem vzhodu ne godi nič boljše kot psu v cerkvi. Pred nekaj dnevi so japonski zrakoplovci bombardirali dve angleški ladji na reki Yangtse, pri čemer je bilo več mornarjev ranjenih. Poroča se tudi, da se med Japonsko in državama fašističnega osišča, Nemčijo in Italijo, vršijo razgovori za sklenitev vojaškega pakta.

KONGRES PERUTNINARJEV

V Clevelandu se je te dni vršil svetovni kongres perutnarjev, s katerim je bila spojena razstava perutnine. Navzoči so bili delegatje iz vseh dežel sveta in na razstavi se je videlo perutnino najrazličnejših vrst in pasem. Kongres je bil uspeh prvega reda in je privabil v mestu blizu 900.000 obiskovalcev.

KRIŽI IN TEŽAVE GEN. FRANCA

Vesti, ki prihajajo iz Španije, odkar je mednarodni fašizem strl ljudsko vlado, dokazujejo, da ima general Franco velike težave, ko skuša razne elemente, ki jih je tekom civilne vojne družilo sovraštvo proti republikanskemu režimu, upreči v jamren totalitarizma. Neki falangist — t. j. član uradne in edine dovoljene stranke v deželi — je nedavno v Irunu ustrelil nekega oficirja, ki je na ulici dal duška svojemu monarhističnemu prepričanju s klicem "Živel kralj!" Slični incidenti se pojavljajo po vseh španskih mestih, s to razliko, da enkrat je ubit kak falangist, drugič kak karlist in pristaš absolutne monarhije, tretjič kak zagovornik kralja Alfonza, ki naj bi se vrnil na prestol kot ustavni monarh, itd. Reakcionarna koalicija, ki je tekom boja proti republikanskemu režimu za silo pozabila medsebojna nasprotstva, se sedaj pridno ravsa med seboj, in iz mešanice osebnih in frakcijskih konfliktov, se porajajo položaj, ki nima ne repa ne glave in se iz njega zrcaledi edine naraščajoča konfuzija.

Neko poročilo pove, da je bil aretiran Pedro Sainz Rodriguez, monarhist, ki je bil nedavnega minister prosvete v Francovem kabinetu. Isto poročilo je javilo, da se nahaja v ječi Francisco Herrera, ki je pred civilno vojno lastoval madridski katoliški dnevnik "El Debate." Pred nekaj dnevi sta padla v nemilost in bila odpuščena gvernerna andaluzijske province Queipo de Llano in poveljnik maroškega armadnega zbora general Yague, oba falangista. Opoziciji sta se pridružila tudi general Mascardo, ki se je prisil kot branilec trdnjave Alcazar v mestu Toledo, in general Aranda, ki je bil rebelni poveljnik tekom dolgotrajnega obleganja mesta Oviedo. Ta petorica predstavlja poleg generala Franca anodličnejše vojaške osebnosti v povojni Španiji. Kot povedo vesti iz raznih virov, so bili nasprotni imenovanju notranjega ministra Ramona Serrano Suerija, ki je svak generala Franca, ministrskim predsednikom. Suer, ki se je pravkar vrnil iz obiska v Italiji, je dejansko eden izmed vodilnih falangistov, ampak nasprotni so mu drugi falangisti in uživa oporo generala Franca, čigar simpatije se drugače nagibajo k monarhistom.

Črte strank v reakcionarni Španiji še niso jasno potegnjene. Fašisti in monarhisti so politisnjeni v edino obstoječo stranko — "Falango." Fašistično kriolo je dalje razdeljeno v tri struje, od katerih je ena naklonjena Nemčiji, druga Italiji, tretja pa je za nevtralnost. O generalu Queipo, ki se je svoj čas proslur radi svojih ekscentričnih radijskih govorov, je znano, da je sovražan Italiji. Lani je začasno dobil nagobčnik, ker se je v javnosti zelo nelaskavo izrazil glede Italije. Pred par tedni je na posebno povabilo imel radijski govor, katerega se je oddajalo v Nemčiji in je istega zaključil z vzklikom: "Živela Nemčija! Živel Fuehrer!"

(Dalje na 2. str.)

Koledar prireditvev SSPZ

SOBOTA, 12. avgusta—Proslava 30-letnice društva št. 14 SSPZ, YALE, Kansas v naselbinskih prostorih.

NEDELJA, 20. avgusta—Piknik društva "Balkan," št. 24, MILWAUKEE, Wis., pri Army Lake (Station Army Lake, 30 milj iz Milwaukee, na Highway Route No. 15).

NEDELJA, 27. avgusta—Piknik "Trail Blazer Juniors," CHICAGO, Ill., v Greater Pullman Gardens, 658 West 123rd Street. Za ples bo igrala godba Omerza-Gradišek. Začetek ob dveh popoldne.

NEDELJA, 27. avgusta—Piknik društva št. 35, FRANKLIN, Kan., na Novakovi farmi, camp 50.

NEDELJA, 27. avgusta—Skupni piknik društev št. 196 SSPZ in št. 472 SNPJ, HARMARVILLE, Pa., na prostorih Oak Hill Garden.

NEDELJA, 27. avgusta—Seja Federacije društev SSPZ v zapadni Pennsylvaniji v BRIDGEVILLE, Pa.

NEDELJA, 1. oktobra—Proslava 30-letnice društva "Slovena Braća," št. 28. MADISON, Ill., v Krusterl Ball dvorani, 13th St. in Madison Ave.

SOBOTA, 21. oktobra—Proslava 30-letnice društva "Lunder-Adamič," št. 20, CLEVELAND, O., v avditoriju S. N. Doma.

NOVA ZMAGA ZA C. I. O.

V Clevelandu so se pred par dnevi vršile volitve glede vprašanja, kdo naj zastopa delavce pri National Carbon Co., pri kolektivnih pogajanjih. Volitve je vodil vladni delavski odbor. Volitve so se končale z sijajno zmago za unijo United Electrical, Radio and Machine Workers of America, ki je priključena CIO organizaciji. Za CIO unijo je volilo 683 delavcev, za "neodvisno unijo" pa samo 251 delavcev. To so bile največje volitve za odločitev zastopstva za kolektivno pogajanja v smislu Wagnerjeve delavske postave, ki so se kdaj vršile v Clevelandu.

Važno za posetnike Olimpijade v Indianapolisu!

Odbor, ki je na delu, da pripravi vse potrebno za udobnost posetnikov ob priiliki Olimpijade SSPZ, ki se bo vršila v Indianapolisu v dneh 2., 3. in 4. septembra, želi vsem postreči po svoji najboljši moči, tako da bo zadovoljstvo med vsemi. Da pa bo svoji nalogi kos, se tem potom obrača na vse one, ki nameravajo obiskati naše mesto, s prošnjo, da prijavijo svoj prihod najkasneje do 25. avgusta, da bomo mogli preskrbeti stanovanja, in sicer na sledeči naslov:— Steve Skorjanc, 722 North Holmes Ave., Indianapolis, Ind.

To naznanilo se tiče privatnih posetnikov. Kar se tiče igralcev, oziroma o sobja raznih tekmovalnih skupin, je preskrbljeno. Bratski pozdrav in na veselje svidenje!

Steve Skorjanc

Naša demokratska vera

(Urednikova opomba: Dr. Harry Emerson Fosdick, pisec tega članka je eden izmed najodličnejših liberalnih duhovnikov v Ameriki, upravitelj Riverside cerkve v New Yorku, profesor praktične teologije na Union Theological Seminary in pisatelj mnogih knjig. Ta članek Dr. Fosdicka je šesti v vrsti člankov o demokraciji, spisanih od odličnih turodnih in tujerodnih Amerikancev in izdanih od Foreign Language Information Service. Za nazore, izražene v teh člankih, so člankarji sami odgovorni.)

Smatrali smo demokracijo kot nekaj, kar se razume samo ob sebi. Mislili smo, da so jo naši predniki ustvarili in jo nam zapustili od kolena do kolena, mi pa jo sprejeli. Sedaj pa je jasno, da ako naj ohranimo demokracijo, moramo mi sami pridobiti nazaj one kreativne duševne činitelje, ki so jo izvorno proizvedli. Prva linija demokratične obrambe ni proti zunanemu sovražniku, marveč proti notranji izgubi onih idej in kakovosti, ki morajo v vsaki generaciji iznova ustvarjati demokracijo.

Demokracije ne moremo le kar tako podedovati. Ona mora biti prerrojena z vsako generacijo. Odvisna je od kakovosti osebnega značaja, odgovorne rabe svobode, volje slišati in tehtati nasprotna mnenja, ki se razpravljajo v državi, globoke udanosti javnemu dobru, ki napravljajo zunanji pritisk nepotrebnim, prostovoljne izpolnitve dolžnosti, ki jih demokracija narekuje. In tako morata demokratična vera in duh, ker sta odvisna od kakovosti, ki se ne dajejo vsiljevati, biti prerrojena v vsaki novi generaciji. Ako se notranji duševni činitelji, ki so prvotno ustvarili demokracijo, ne morejo na tak način vedno obnovljati, njene zunanje oblike padajo v razsulo.

Demokracija izvira iz visokega mnenja o vrednosti človeka. V bistvu demokracija ni toliko neki politični proces, kolikor duševna vera, da je človek vreden spoštovanja in zaupanja. V ničemur ni razlika med demokracijo in diktatorstvom tako

(Dalje na 2. str.)

PREMALO OBISKOVALCEV

Svetovna razstava v New Yorku ne privablja toliko posetnikov kot se je pričakovalo. Za uspeh razstave bi se potrebovalo dnevno 300.000 obiskovalcev, faktično pa jih je samo 135.000. Z ozirom na slab odziv je vodstvo pričelo uvajati koncesije pri vstopnini, odslovljenih je bilo 7.000 uposelencev in plače eksekutivnih uradnikov se je znižalo za 10 odstotkov.

MANJ UČITELJEV

Leta 1900 je 32 odstotkov učiteljskih moči v ameriških šolah sestajalo iz možkih, danes pa učitelji predstavljajo samo 25 odstotkov učnih moči. Statistika tudi izkazuje, da zanimanje za jezike v ameriških šolah zelo pada. Na drugi strani pa je želja po izobrazbi v obče danes v Ameriki večja kot kdaj prej. Letos n. pr. obdržava 765 visokih šol poletne tečaje, medtem ko je imelo take tečaje pred petimi leti samo 611 višjih učnih zavodov.

Kongres je šel na počitnice, reakcija slavi zmago

Rekord minulega zasedanja predstavlja defnitev upor proti smernicam new-dealske administracije

Prošlo soboto je zvezni kongres zaključil svoje 76. zasedanje. Kongresniki in senatorji so šli na svoje domove od vrisku zmagoslavja v vrstah reakcije, ki je zlasti v zadnjih dneh tik pred zaključkom vprizorila pravo orgijo proti poizkusom administracije, da bi potom raznih zakonskih ukrepov omilila resno gospodarsko situacijo, v kateri se nahaja dežela že nad leto dni.

Minulo zasedanje predstavlja v obče najhujši udarec za prestiž administracije, odkar se Roosevelt nahaja v Beli hiši. V zadnjih mesecih je opozicija, sestojela iz republikancev ter burbonskih in mlačnih demokratov, prekrizala več new-dealskih načrtov kot kdaj poprej. Za praktične svrhe je demokratska stranka sploh prenehala funkcijonirati, kajti Roosevelt se more danes prav toliko zanesti na svojo lastno stranko kot na republikansko opozicijo. Mnogi demokratje v kongresu so faktično bolj strupeno nasprotni vsemu, kar zastopa New Deal kot pa republikanci, ki tvorijo nominalno opozicijo.

Relifni problem je ostal nerešen

Upanje, da bo kongres pred odhodom na počitnice omilil novo WPA postavbo ter preklical določbo za odslovlitev relifnih delavcev, ki so 18 mesecev zaposleni pri WPA, se ni uresničilo. Ničesar se tudi ni ukrenilo glede 130-urnega delovnega tedna, ki je odrejen za vse WPA delavce brez razlike, kar smatra organizirano delavstvo za indirektno atentat na unijski mezdni standard.

Relifna politika zaključena kongresa, za katero je vsaj delno odgovorna tudi administracija, pomeni, da bo 650.000 mož in žena ob skromni zaslužek, ki jim ga je nudilo relifno delo. Kam naj se ti reveži sedaj obrnejo in kako naj se preživijo, to burbonce ne briga.

Obtožnica proti reakciji

Ze dolgo ni bilo v Beli hiši predsednika, ki bi ga reakcija tako silno sovražila kot sovražijo današnji burbonci v obeh strankah Roosevelta. Senator Pepper iz Floride, ki je bela vrana v taboru južnjaške reakcije, je dal duška svojim čustvom, je par ur pred zaključkom kongresnega zasedanja bral levite Rooseveltovi opoziciji. Vzel je za vzorec slovito obtožnico francoskega pisatelja Emila Zola ter rekel:

"Dvigam svoj glas, da obtožujem nesveto alijanco onih v in izven kongresa, ki so bili pri volji torpedirati ameriško vlado in ameriško ljudstvo ter ogrožati mir sveta, ker sovražijo Roosevelta in ideje, katere on zastopa. Obtožujem jih, da so prostituirali svojo oblast, da služijo industrijskim in biznijskim magmatom ter posestnikom posebnih privilegijev, ki iz dna srca sovražijo moža, ki je skušal o-

Official Organ of The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilno Slovenske Svobodomiselsne Podporne Zveze

lajšati breme delovnega ljudstva."

Dve pomembni predlogi zadržani

V zadnjih dneh je kongres zadržal dve predlogi, katerih sprejem bi bil vsaj delno zmanjšal bedo in brezposelnost. Vrgel je v koš administracijsko predlogo, da se dovoli tri milijarde in 60 milijonov dolarjev za projekte, ki bi se tekom let delno sami izplačali, in ista usoda je zadela zakonski načrt, ki je predvideval potrošenje 800 milijonov dolarjev za odpravo slumov po velikih mestih in za gradnjo stanovanjskih hiš za delovske sloje.

Poleg tega je reakcija uspela v uzakonitvi predloge, ki je navidezno naperjena proti zlorabljanju javnih služb za politične namene, faktično pa se je z njo vrglo največje zaviro na republikansko opozicijo. Mnogi demokratje v kongresu so faktično bolj strupeno nasprotni vsemu, kar zastopa New Deal kot pa republikanci, ki tvorijo nominalno opozicijo.

(Dalje na 3. Str.)

PIKNIK CANKARJEVE USTANOVE

V nedeljo 13. avgusta prireja Cankarjeva ustanova svoj letni izlet ali "basket picnic," ki se bo vršil na novi farmi clevelandske federacije SNPJ na Chardon rd. Pričakuje se velike vedležbe od strani napredne javnosti.

MUSSOLINI BOLAN?

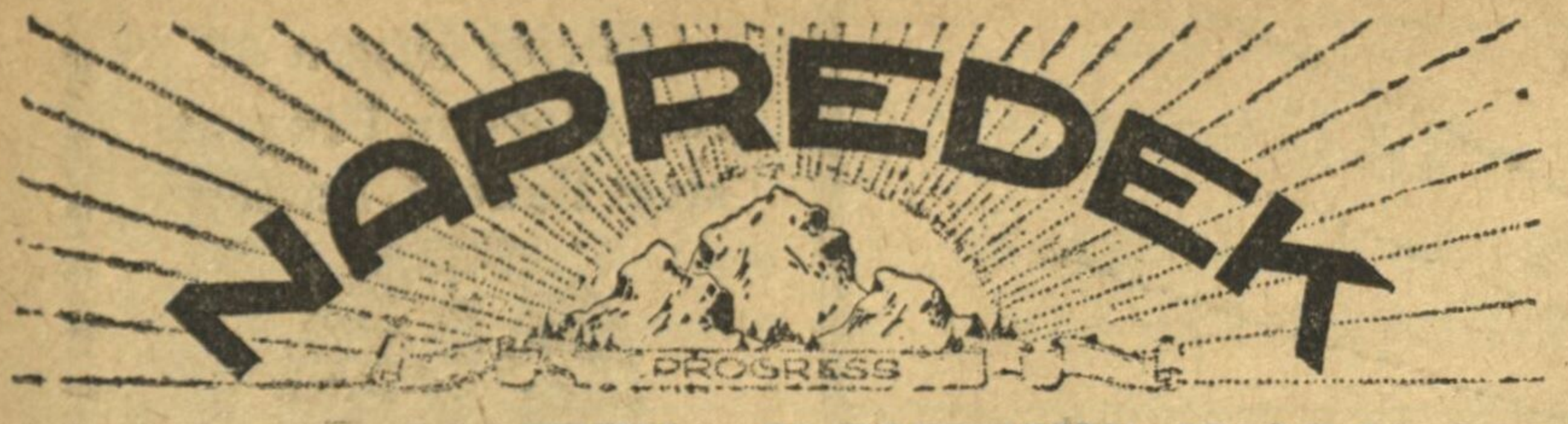
Iz Londona se javlja, da je italijanski fašistični diktator Benito Mussolini dobil resen srčni napad, ko je prisostvoval vojnim manevrom v severni Italiji in da je bil z aeroplanom pripeljan v Rim. Isto poročilo tudi trdi, da Mussolini trpi na uljseh v želodcu.

SLOVENCİ KANDIDIRAJO

Pri letošnjih mestnih volitvah v Clevelandu bo, kot vsa znamenja kažejo, preko ducata slovenskih kandidatov za urad councilmanov ali mestnih svetovalcev. Naznanjene so že kandidate Slovencev v petih wardih. V 23. wardi so vsi kandidati, sedem po številu, Slovenci. V sedanji clevelandski mestni zbornici sedijo štiri Slovenci in en Hrvat.

NOV UDAREC ZA KATOLIKO CERKEV V AVSTRILI

Katoliško cerkev v Avstriji je te dni zadel nov udarec, ko je nacijski režim odredil, da poslej duhovniki in redovnice niti veronauka ne bodo smeli več poučevati v javnih šolah, temveč bodo ta posel vršili posvetni učitelji.

KLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMIS-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.50 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnništva: CLEVELAND, O.
6231 ST. CLAIR AVENUE
Telephone: HENDerson 5311

VOLUME III. 104 NUMBER 158

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

GREMO V INDIANAPOLIS!

ESTANKI MLADINE, na katerih se vršijo atletske, predvsem žogometne tekme, so postali takorekoč že tradicija pri SSPZ. Letos se bo tak sestanek ali zbor vršil v mestu Indianapolis, in sicer kot običajno, povodom ameriškega Delavskega praznika, ki pade vsako leto na prvi ponedeljek v septembru. Glavno mesto države Indiane bo torej letos v dnevih 2., 3. in 4. septembra pozorišče velike aktivnosti, mladostnega veselja in razigranosti, ki je neločljiv del takih priredb mladinskega gibanja pri SSPZ.

Na letošnjem atletskem zboru bosta prvačili dve vrsti atletske aktivnosti: lahki žogomet, ali kot pravijo Amerikanci "softball", in pa balinanje.

Ni vam treba še posebej praviti, da je žogomet narodni šport ameriškega ljudstva, ljubezen do katerega je tako globoko vkoreninjena v povprečnem Amerikancu, da si življenja sploh ne more predstavljati brez njega. Baš letos se je praznovala stoletnica žogometne igre. Ob tej priložnosti je bil odprt poseben muzej, v katerem so spravljeni vsakovrstni igralški predmeti, zapiski in drugi spominki, ki so navdušenim ameriškim športnikom prav tako "sveti" kot svetniške relikvije pobožnemu kristjanu. Saj za Amerikanca je igra, šport, predvsem pa baseball, v resnici nekaka vera, kult, ki ustreza tako igralcu kot gledalcu; v njem oba najdeta priliko, da se razgibljeta, prvi aktivno in fizično, drugi pasivno in mentalno. Oboževanje prvakov med žogometnimi igralci je za povprečnega Amerikanca prav tako naravno in neprisiljeno kot je čašenje političnih tradicij ameriške ljudovlade in moč, ki so se odlikovali v zgodovini ameriškega ljudstva. Deca te dežele se v isti sapi navdušuje za junake, ki so se borili za svobodo ameriškega ljudstva na bojnem polju, kot za junake, ki so prvačili v pionirstvu ali na polju športa in atletike. George Washington, Andrew Jackson, Abraham Lincoln, Buffalo Bill in Babe Ruth so del ene slike v domišljiji ameriškega dečka, in ko ta deček zraste v mladeniča in celo potem, ko je postal zrel mož, ostane še vedno zvest svojim mladostnim vzornikom. Ta povezanost med življenjem in igro, med resnimi zadevami in razvedrilom je nekaj tipično ameriškega; svojstvo, s katerim se ne odlikuje noben drug narod modernega časa. Kje drugje je mogoče kaj takega kot v Ameriki, kjer župani, governerji in celo predsednik republike vržejo prvo žogo, ko se otvori igralna sezona v njihovem mestu?

Poleg žogometnih iger bomo imeli na letošnji olimpijadi SSPZ, kot že omenjeno, tudi tekme v balinanju. Ta šport, ki je v zadnjih letih med Slovenci v Clevelandu in tudi po drugih mestih postal zelo popularen, bo dal priliko tudi starejšim članom uveljaviti se kot aktivni vdeleženci priredbe in ne le kot opazovalci. Želeti je, da se prijavi čim več igralških skupin. Kar se tiče Clevelanda, smo gotovi, da bo zastopan v tem športu na letošnjem atletskem zletu, tem lažje pa bodo športu poslala igralne skupine društva iz krajev, ki so bliže Indianapolisu, pri čemer pridejo v poštev zlasti Chicažani, Milwaucani, pa tudi oni iz zapadne Pennsylvanije. Mladina pri SSPZ je družabna in stari in mladi se prav dobro razumemo med seboj, zato ni nobenega vzroka, zakaj naj bi se starejša društva držala proč od letnih olimpijad. Namenjene so za vse članstvo, tako za tiste, ki so mladi po letih kot za one, ki so mladi po duhu.

Indianapolis je eno najprijaznejših mest ameriškega srednjega zapad. Razprostira se preko rodovitne planote, po kateri se vije reka White ter se nahaja točno v sredini države Indiane, kateri že od leta 1825 služi kot glavno mesto. Glasom zadnjega ljudskega štetja živi v njem 364.000 prebivalcev. Je važno industrijsko in železniško središče, sedež državne univerze in mnogih drugih ustanov. Tam se nahaja sedež ene najzornejših in najstarejših ameriških delavskih unij, namreč črkostavske, in tudi glavni stan Ameriške legije, organizacije veteranov iz svetovne vojne. Spomenik, postavljen na čast Amerikancem, ki so padli v svetovni vojni, ki se nahaja v tem mestu, je ena najbolj impozantnih zgradb v deželi.

Slovenska naselbina v Indianapolisu ni velika po številu, ampak po aktivnosti se lahko meri z vsako drugo. V nji imajo svoja društva vse slovenske podporne organizacije. Društvo SSPZ v Indianapolisu nosi številko 22, kar je dokaz, da so bili tamkajšnji naseljenci med pionirji naprednega gibanja. Leta 1928 se je vršila tam

sedma redna konvencija SSPZ in kmalu potem je bilo organizirano angleško poslušajoče društvo, ki je danes eno najagilnejših v Zvezi in isto velja za mladinski Vrtec "Jugoslavs". Na splošno se more reči, da je malo naselbin, zlasti v zadnjih letih, ki so pokazale toliko volje in navdušenja za napredek naše Zveze kot ravno indiana-poljska.

Kdor le more, naj se torej odloči, da gre za Labor Day z mladino v Indianapolis. Pokažimo tamkajšnjim bratom in sestram, mladini in starejšim, da cenimo njih delo za organizacijo. Za malo naselbino pomeni izpeljava take priredbe že veliko odgovornost in bratska dolžnost nas veže, da jim jo pomagamo nositi. Indianapolisani so se vselej vrlo odzvali vabilom drugih mest, kjer so se vršile večje Zvezine priredbe in sedaj je od nas ostalih odvisno, da jim pokažemo svojo hvaležnost s tem, da njihove posete vrnemo.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

O tem in onem

Milwaukee, Wis. — V tukajšnjih časopisih je bila objavljena novica, ki je povzročila pri enih ljudeh precej muhanjarije in hehetanja, medtem ko so drugi, manj škodoželjni, obžalovali moža, ki nosi čestiti naslov Reverend Father Francis Merna, upokojeni župnik pri cerkvi Sv. Venceslava na Scott Street. Ne vem, da-li je mož Čeh ali Poljak, cerkev je rimsko-katoliška. Po izjavi, katero je podal policiji, je baš prišel iz banke, kjer je dvignil \$126.00, ko je neki tujec začel z njim pogovor, nakar se jima je pridružil še neki tuj možički, ki se je predstavil kot sin bogatega lesnega trgovca. Omenil je, da bi si rad ogledal mesto Milwaukee in obljubil, da bo sam plačal vse stroške, nakar sta se mu upokojeni duhovnik in prvi tujec pridružila. Pili so sodavico po raznih lokalih in nazadnje šli v hotelsko sobo, kjer je bil nastanjen domnevni sin bogatega trgovca. Tam so po prigovarjanju enega, ki je rekel, da se piše Becker, in namišljenega hotelskega upravnika, ki se jim je tudi pridružil, začeli igrati karte — najprej za žep, potem pa za denar. Kot je duhovnik povedal pozneje, je v igri izgubil vseh \$126.00, nakar se je v drugič napotil v banko in dvignil \$7000.00.

Vrnivši se v hotel, ga je "Becker" zagotovil, da to pot ne bo ničesar izgubil, nakar so začeli zopet igrati. Igrali so visoko. Enkrat je on sam vložil v "pot" nič manj kot \$350.00, sreča se mu je namejala in dobil je cel dobitek. "Becker" je moral uživati veliko zaupanje pri gospodu, kajti ko mu je svetoval, naj ves denar položi v klub, ga je poslušno ubogal, nakar je "Becker" vprčil njegove denar zavil v robcen in ga dal Fathru Merni. Potem so se kvar-taši poslovili in razšli. Ampak ko se je čestiti gospod vrnil domov in razvil robcen, ga je čakalo silno razočaranje — denar je izginil, namesto denarja pa so bili v robcu le papirnati zvezki. Sedaj policija išče izginule tujce in \$7.126.00 — za toliko so namreč gospoda opeharili. "Ne zbirajte zakladov, ki jih tja in molji požreje..." Ne samo ovce, tudi pastir zajde s pravo poti, med volkove.

Razveseljiva vest, da je naša Zveza dobila poslovnicvo v državi Pennsylvaniji, ni šla neopaženo mimo našega članstva tukaj v Wisconsinu. Navdala nas je z zaupanjem. V naših pomenkih in razpravah smo vsi ene misli, namreč da ravno sedaj, ko se kujejo nova pravila in se bliža konvencija, je čas, da možje na odgovornih mestih v naši organizaciji brez odlašanja gredo na delo in za nova pravila pripravijo paragrafe in vse drugo, kar je treba, da se odpravijo za-družki, ki so na poti za dobavo poslovnicve v državi Wisconsin. Naše prošnje in zahteve v tem oziru so kakor mogoče klice; temu glasju se mora pridružiti vse dobro članstvo naše SSPZ; naj najde odmev pri vseh društvi, ki naj kooperirajo z nami in nas podpirajo v tej naši za-hlevi.

Druga največja slovenska naselbina v Ameriki, ki pravijo da šteje 16 tisoč Slovencev, pa ne

premore več kot en odstotek tega števila z mladimi in starimi člani vred. Pomislite in sodite sami! Ali naj se to prepusti meni nič tebi nič usodi? Moč je treba tam zbirati, kjer je! Ne v malih, temveč v velikih naselbinah bi se še našlo novo članstvo, povečala moč cele organizacije, če bi imeli pravo podlago in pogoje v tem oziru. Ker je dobro, vredno in potrebno za društvo, velja tudi za celo SSPZ. Sloga, bratstvo in enakopravnost naj se pokaže v akciji, kooperaciji vsega članstva, v moralni podpori naših zahtev in spontanem navdušenju za njih uresničenje. Naš poziv bo trajal tako dolgo, dokler ne pride do uresničenja cilja — dokler ne dobimo svoje pravice. Sedaj, ko je zadeva poslovnicve v Pennsylvaniji rešena, je treba, da obrnemo oči na Wisconsin. Naj bo cilj in geslo ne samo našega društva, ampak celokupnega članstva SSPZ: Wisconsin next!

Bratski pozdrav!
Anton C. Ermenc,
zapisnikar št. 24.

Uspeh skupnih piknikov in drugo

North Braddock, Pa. — Na 9. julija smo tukaj priredili skupni piknik osmih društev, kateri je jako lepo uspel v vseh ozirih. Zjutraj so nas temni oblaki nekaj strašili, ampak takoj po dvanajstih uri so se oblaki razgubili in napočil je lep dan, kakršnega je pač treba za tako stvar. Vdeležba na tem pikniku je bila velika, večja kakor smo pričakovali, kajti ob devetih zvečer (novi čas) nam je že vsega zmanjkalo, akoravno smo bili precej založeni.

Piknik društva št. 239 SSPZ se je vršil 16. julija in tudi z lepim uspehom. Tukaj smo bili bolj sami do pete popoldne, potem pa je bil pikniški prostor kar naenkrat napolnjen; zdelo se mi je, kakor da bi se bili zmenili, da pridejo vsi hkrati. Med njimi je bilo precej zunanjih članov SSPZ in drugih gostov. Pavel Dolinar in njegovi fantje so pridno svirali, tako da je marsikateri plesalec rekel: "Ti so pa od vraga, kadar je treba ljudi veselo napraviti."

Sedaj pa nekaj za člane društva št. 239. Prihodnja seja se bo vršila 19. avgusta, v soboto večer točno ob 7. uri. Imam nekaj poročil in vem, da jih boste veseli slišati. Po seji se bo nabilo en sodček piva, tako da se bomo malo pogovorili, kako bi se dobilo kaj dobrih članov. Naše društvo da za vsakega novega člana v odraslem oddelku en dolar s prvimi assessmentom in dva mesečna assessmenta za vsakega novega člana mladinskega oddelka. Pri tem ima pa predlagatelj nagrado od Zveze, ki jih lahko vidite večkrat objavljene v Napreduku, dodatno k nagradi v znesku 50c za odrasle člane in 25c za mladinske, katero plača Federacija SSPZ društev v zapadni Pennsylvaniji. Torej člani, dajmo se malo bolj požuriti in pripeljimo vsak po enega novega člana na prihodnjo seja! Na svidenje točno ob 7. uri.

Louis Karish, tajnik

Pozor, članstvo dr. št. 149!

Butte, Mont. — Člane in čla-

nice tega društva opozarjam, da v mesecu avgustu bom odsoten in bo za ta čas prevzel tajniške posle brat zapisnikar Peter Stark, čigar naslov je 2215 Ash St., East Butte. On bo pobiral assesment za mesec avgust in vodil vse druge tajniške posle. Prosim, da mu greste na roko. Bratski pozdrav!

Frank Putzel, tajnik.

Skupni piknik

Alliance, Ohio — Društvo št. 167 SSPZ za odsomek 784 HBZ in odsomek KHZ priredjujo zajedniški piknik na 13. avgusta, to jest dojdouci nedelju. Piknik ce se obdrzavati na dobro poznatom mestu Stocker Air Port. Stoga pozivamo svu bracu Hrvate i ostale Slavene mjesta i okolice, da nas taj dan posjete. Bit ce vruce janjetine kao i svakozakog picia, a svirati ce dobra muzika, to jest tamburica.

Louis Skiljan,
član društva 167

Društvo št. 23

Republic, Pa. — Članstvo društva št. 23 je prošeno, da se vdeleži seje, ki se vrši 13. avgusta ob 10. dopoldne. Izvoliti imamo zapisnikarja in ukreniti več drugih važnih stvari radi federacije. Dobro bi namreč bilo, ako bi izvolili zastopnika za federacijo. Poleg tega je treba, da se izvrši pregled knjig.

Z bratskim pozdravom,
Tony Chrnalogar, tajnik.

Popravek

V izkazu prispevkov za osvoboditev Rudolfa Opere, ki je bil priobčen 19. julija, je bilo društvo št. 23 SSPZ v Republic, Pa., označeno kot pripadajoče SNPJ. Dar je znašal \$1.78. Popravek naj se vzame na znanje.

Križi in težave gen. Franca

(Dalje s 1. str.)

Queipo je bil odpuščen istočasno kot Yague, takoj po obisku italijanskega zunanjega ministra Ciana v Španiji sredi julija. Yague, ki je od mnogih smatran za enega najposobnejših vojaških voditeljev v deželi, je v maju 1938 imel govor, radi katerega ga je Franco poklical s fronte. Yague je ob tisti priliki protestiral proti bombardiranjem odprtih lokalističnih mest od strani tujih pilotov, proti vezanju rebelov v inozemskih silami in proti bedasti propagandi, ki je slikala vse pristaše republikanskega režima kot rdečkarje, boljševike in strahopetce. Med Francem in Yagueom je že ponovno prišlo do ostrih sporov. General Aranda, ki se je pred par tedni vrnil iz Berlina z misijo osmih generalov in 65 drugih španskih častnikov, se je pred nekim časniki izrazil, da želi boljše odnošaje z Anglijo in Francijo in tesne vezi z Nemčijo, ampak nobenega zavestništva z Italijo.

Franco, ki skuša premostiti prepad med temi različnimi grupami, smatra, da rešitev problema leži v italijanskem vzorcu, t. j. v fašističnem socialnem sistemu, kateremu naj bi stal na čelu lutkasti kralj. Monarhija naj bi protežirala velesposobniške interese, med katerimi stoji na prvem mestu rimsko-katoliška cerkev, in držala k tlom zemlje lačne kmete; falangisti naj bi demagogirali s "korporativno državo" in praviciami delavcev, skušali naj bi pridobiti razočarane republikance ekstremističnih nazorov ter predvsem nabijali na boben španskega imperijalizma, propagirali več rojstev in dvigali krik proti židovstvu. V tem ozračju in med zagotavljanji "nevtralnosti" bo dovolj prilike za operiranje tajnih agentov "Ovrre" in "Gestapa", pa tudi za nemške bizniške interese. Na eni strani naglašanje "Velike Španije" in hujskarnja proti ne-špancem, na drugi stalno podrejanje dežele, ljud-

stva in njegovih naravnih zakladov tujim fašističnim zaveznikom. Politični kaos in upravna slabost, ki bosta neizogibna v posledica številnih konfliktov v interesih, bo po starem španskem običaju nudila sijajno priliko za intrigantstvo med raznimi ljubosumnimi generali.

Francovi križi in težave se še prilejajo. Nesposoben in izžit vladujoči razred, ki je skozi tri stoletja slabo gospodaril Španiji, je zopet v sedlu in rešitve čakajo brezštevilni problemi izstradanega naroda, upropaščene dežele, prazne zakladnice, armade brezposelnih veteranov, milijonov nezadovoljnih republikancev in grozeče mednarodne situacije. Ljudje Francovega kalibra niti v normalnem času niso posedali ne voditeljske sposobnosti in ne idej in domišljije, da bi mogli dvigniti Španijo iz revščine in kulturne sedanjih potežkoč, pred katerimi stoji dežela, enostavno nimajo niti pojma. Vzpricho tega bodo ravnali eden proti drugemu, vladali s terorjem in gledali preko meja, odkoder naj bi prišla "rešitev."

Naša demokratska vera

(Dalje s 1. str.)

očividna kakor ravno v tem. Diktatorstva pravijo, da ljudje obstajajo v prvi vrsti zavoljo države; demokracija pravi, da država obstoja v prvi vrsti zavoljo ljudi. Diktatorstva ravna jo z ljudmi kakor s čredo, jih hipnotizirajo potom propagande na maso, jih prisiljujejo potom pritiska od mase; demokracija zaupa ljudem kot končnim virom vseh odločitev v državi. Ako priravnamo ti dve naziranjni o vrednosti posameznega človeka, eno demokratično in drugo diktatorsko, kako bi mogli dvomiti, kje stoji genij in duh Kristusovega učenja? Ko je Kristus rekel: "Ni volja vašega Očeta..." da eden izmed teh malih pogine", ko se je zavzel za eno samo izgubljeno ovčico, za izgubljen novič, izgubljenega sina, ko je rekel o največji svetinji svojega naroda, "Sabat je bil napravljen za človeka, ne pa človek za sabat", ko je ob vsaki priliki vedno izražal, da smatra posameznega človeka kot nekaj najvišje vrednosti, ljubljene od Boga in sposobnega biti božjim sinom, ni On enostavno le polagal temelje nove vere, marveč je polagal temelje Zapadne demokracije. Kajti naša demokracija je vzrastla iz dveh poglavitnih virov: davnih starogrških eksperimentov z ljudovlado in Kristusovega naglaševanja o vrednosti človeka.

Naj se kdo oddalji izven struje demokratičnega življenja, pa si ga ogleda, kakor da ga je prvič videl, in prav zlahka razume, zakaj ga diktatorji zasmehujejo! Kajti mi postavljamo vlado, da vlada nad narodom, in potem namenoma uvajamo opozicijske stranke in manjšine, da sitnarijo to vlado, jo kritizirajo in ovirajo njeno politiko. To se diktatorju zdi nezmislno. Pa vendarle za tem stoji bistvena demokratična vera, da je nekaj višjega od vsake vlade, neka resnica, ki se mora še odkriti, in da edini način, da se pride do nje, je, da se reče ljudstvu: Vi niste sužnji vlade; mislite sami za-se; ako je treba, imejte drugo mnenje kot vlada in naprotujete njej; nekaj več kot vlada je, čemur morate biti zvesti. Kakor da bi demokracija svojo dotrino o manjšinah stvarno rekla: Ubogajte Boga bolj kot človeka.

Naša pozornost je v teh dneh osredotočena na zunanje sovražnike demokracije, diktatorstva, ki pretijo z vojno. Le norec bi mogel omalovaževati nevarnost. Globlja nevarnost demokraciji pa je še vedno od znotraj. Ona leži v neenakostih med našim

samim ljudstvom, ki kvarijo bratstvo, vničujejo lojalnost, nas delijo v gospodarske razrede in onemogočujejo pravo demokracijo. Kot kristjani in verniki v demokracijo, se moramo zavedati dejstva, da koncem koncev ni mogoča uspešna politična demokracija brez gospodarske demokracije.

Veliko prebivalstvo mora biti pod kontrolo. Nikaka sentimentalnost ne sme zaslepiti naše oči pred tem realističnim dejstvom. Ako naj bo red in ne zmešnjava, disciplina in ne anarhija, je potrebno, da je ljudstvo pod kontrolo. In sta le dve poti do kontrole. Pritisk od zunaj — to je ena pot. Prostopoljna, odgovorna, za javno dobro navdahnjena značajnost, ki se ustvarja od znotraj duše — to je druga pot. Diktatorstvo se, tvegajoč svoj lastni obstoj, zanasa na metodo pritiska, dočim demokracija ostaje demokracija le tako dolgo, dokler prostopoljna, odgovorna, za javno dobro navdahnjena značajnost zavzema mesto pritiska. Čim več imamo enega načina v vsakem narodu, tem manj imamo drugega. Mi navadno hvalimo svobodo kot bistvo demokracije. Vendarle svoboda utegne biti prokletstvo, ako je ne spremlja umna, odgovorna osebna značajnost in drži ravnotežje.

Spoštovati vrednost posameznega človeka, priznavati odgovornost napram Bogu nad vsemi človeškimi napravami, dosegači ne le ljudsko svobodo, marveč ljudsko enakost in bratstvo, zgrajanje človeške družbe na prenovljenem, notranje prerojenem, odgovornem osebnem značaju — to je stvar, od katere so odvisne najvišje nade človeštva. — FLIS.

Pokojni člani

FARENCHAK ANNA, umrla dne 2. julija, t. l., v Homer City, Pa. vsled pljučnice. Pokojna je bila rojena leta 1879 v vasi Mali Podlog pri Škrbem, v Sloveniji. Tu zapuša soproga Franca. Bila je članica društva št. 103 SSPZ, v katerega je vstopila v maju, 1921.

MIHAEL LUŽAR, ustrejen na lovu dne 15. julija, t. l. ob 5. uri popoldne. Pokojni je bil rojen leta 1876 v Zalogu pri Devici Mariji v Polju v Ljubljanskem okraju. Tu zapuša odrasle otroke in soprogo. Bil je član društva št. 18 SSPZ, Girard, Ohio, od leta 1910.

GABRIEL SUMINA, umrl v Pueblo, Colorado, dne 29. julija, 1939, v bolnišnici, kjer se istočasno nahaja tudi njegova soproga Marta, težko bolna. Pokojni je bil dolgo bolan in prestal je tri operacije. Rojen je bil leta 1869, v Sošici, občina Jaska na Hrvaškem. Član Zveze je bil od leta 1911, v katero je vstopil pri društvu št. 83, Roslyn, Washington, umrl pa je kot član društva št. 60, Pueblo, Colo.

JOHN KOSS, ubit, ko je tovarni avtomobil, v katerem se je peljal z drugimi vred, zadel v drugi tovorni avtomobil, dne 19. julija, t. l. Pokojni je bil član društva št. 3 v De Pue, Ill., od leta 1927. Bil je tu rojen, kjer zapuša žalujoco rodbino, in star 16 let.

JOHN OBLAK se je nezavesten zgrudil dne 24. julija, t. l. ob 1:50 popoldne, v Clevelandu, Ohio, bil takoj odpeljan v bolnišnico, kjer je bil proglašen za mrtvega. Vzrok je bila najbrže "solničarica" (vročina). Pokojni je bil rojen leta 1889 v Udolah, občina Dole v Loškem okraju na Notranjskem, ter tu oženjen. Bil je član društva št. 20 SSPZ v Clevelandu, Ohio, od leta 1916.

Slovenska Svobodomiselnna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL. Telephone: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
 RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 716 E. 99 St., Cleveland, O.
 WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
 ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
 MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
 JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
 JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

FOROTNI ODBOR:

FRANK PUGEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
 FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
 VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
GLAVNI ZDRAVNIK:
 DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

Eskimi in civilizacija

Življenje med prebivalci visokega severa je zaradi težkih življenjskih pogojev popolnoma svojevrstno in v nekaterih ozirih skoraj nepojmljivo za civiliziranega Evropeca. Najbolj znani in najbolj razširjeni so med njimi Eskimi, o katerih nam znani potopise Colin Ross v knjigi "Križem po Arktidi" odkriva nekatere posebnosti, ki jim civilizirani svet na splošno ne posveča potrebne pozornosti. Eskimi in sploh vsa plemena na severu so nenavadno zdravi rodovi, o čemer se skoraj z obznavanjem pritožujejo vsi zdravniki, ki jih veda sem in tja pošilja med nje. Zdi se, da tudi ne bo drugače vse dotlej, dokler civilizacija ne bo zanesla tjakaj nalezljivih bolezni in se Eskimi ne bodo še bolj priučili evropske obleke in prehrane, ki sta za ostro podnebje in življenjski način teh severnjakov vse prej kot primerna.

remu mora ostati po volji kanadske vlade. Učinek je baš obraten. In z zdravniško preskrbo — ni mnogo boljše! Kjer je potrebno in izvedljivo, naj se Eskimu omogoči zdravljenje pri zdravniku ali v bolnici. Toda evropski zdravniki ne bi smeli pozabiti, da živi preprosti Eskim v pogojih in okoliščinah, v katerih je še tako skrbna zdravniška nega bolj v škodo kot korist, posebno če je samoj zasila, kakor v teh krajih ne more biti drugačna.

Eskimsko telo ima še v sebi visoko zdravilno moč živali, eskimska žena vso odpornost zdrave in močne živali. Mlada eskimska mati se sama — ko se ji bliža težka ura — umakne v šoto, rodi brez tuje pomoči in vstane običajno še istega dneva ter spet opravlja vsakdanje posle. Svoje dete doji tri do pet let.

Toda nastopili so že kanadski vladni zdravniki, ki so se vrnili iz severnih krajev, z zahtevo, naj bi eskimska mati dobivala po porodu kondenzirano mleko, sadne sokove in kekse ter tako odstavila dete že po 9 mesecih; s tem — pravijo — bi štedila sebe in svoje moči, ki jih troši zaradi dolgoletnega dojenja. Toda prav odtod izvira ona nerazumljiva odporna moč eskimskega otroka, prav odtod črpa one čudovite sile, da v najnežnejši dobi s starši vred prenaša vse napore neusmiljenega podnebja in ga mati lahko ob 30 ali 40 stopinjah mraza golega pusti na prostem.

To dolgoletno dojenje je tudi naravna zapreka, da bi število naravnih zrasto preko mere, ki bi v severnih krajih ne bila znosna. Eskimi so tako nežni roditelji kot vsa najbolj preprosta plemena. Toda že sedaj morajo sem in tja poseči po najstrašnejšem sredstvu, če se rodi živa pomnoži tako, da je roditelj ni morejo več vzdrževati. Žrtve tega odstranjevanja so — kakor pri Kitajcih — deklice; zadržujejo jih takoj po porodu, še preden jim dajo imena, ker do tedaj po njihovem še nimajo luše.

Deček zraste v lovca in lahko sam skrbi za sebe, pomaga pa tudi staršem, ko ostarijo. Deklici pa je treba rednika. Ker pa tudi moški ne more biti brez tovariša in je zaradi umorov novorojenih deklic število žensk mnogo manjše, je običaj, da otroke zadržijo še pred rojstvom. Če pa žudi o porodu ni nikjer v bližini snubca in starši še nimajo sina, se izvrši nad novorojenko strašna usoda.

Kakor je ta običaj za naše pojme pretresljiv, je vendar samo posledica trdih in neizprobnih naravnih zakonov, ki vladajo nad tem plemenom. Če šteje družina le enega člana več pri jedi, so v nevarnosti za živ-

ljenje vsi ostali. Razen tega potrebuje Eskim za življenje na tem svetu sina kakor ga potrebuje Kitajec za življenje po smrti! Zaradi tega najde vdova s sinom lažje snubca kot deklice; kdor ima sina, je preskrbljen za starost. Ganljivo je na primer opazovati, kako ti "divjaki" skrbje za ostarele; neredko se vidijo mladi ljudje, ki na hrbtu prenašajo svoje starše s čolnov v šatore, pa spet odtod nazaj v čolne. Seveda pa tudi stari ljudje cenijo svojo mladino, če vidijo — tudi ti primeri niso redki — da je njihovo breme za mlade prehujo, se pristo- voljno posloviijo od sveta.

Vse to je za nas tuje in odvratno in že čitanje takšnih stvari je povsem drugačno kot opazovanje. Toda, vsaka življenjska oblika, ki jo je nekje ustvarila narava, je celota zase; če ji odvzamemo le del, se začne polagoma rušiti. Zato je bil tudi učinek evropske civilizacije pri vseh preprostih narodih tako usoden. Zajela jih je v času, ko je bila Evropa prepričana, da jih bo osrečila, toda zdaj je že znano, da je bila prinesla najmanj toliko blagoslova kot prokletstva. Toda spoznanje je prišlo prepozno! Velika večina preprostih narodov je že iztrebljena ali sploh uničena, zastrupljena in ponižana v siromašne lutke belega človeka. Eskimi so edini med maloštevilnimi naravnimi narodi, ki jih še ni uničila življenjska oblika in svetovna slika civilizacije. Gotovo bo tudi zanje prišel čas, ko bodo klonili v oklepu evropsko-ameriške civilizacije, ki postaja iz leta v leto tesnejši. Upanje pa je, da se bo to spreminilo počasi in postopoma ter bodo Eskimi, ki so za dokončno osvoboditev in odkritje polarnih ozemelj civiliziranemu svetu neobhodno potrebni, še dolgo ostali tako zdravi in odporni, kakor jih je ustvarila najboljša mati — narava.

BERAČ
 M. ZOŠČENKO

Neki berač se je navadil, da me je redno obiskoval. Dečko je bil videti zdrav kot dren, imel je ukvijlene noge, razcefdrane hlače ter je bil nepopisno nesramen. Udaril je s pestjo po vratih in ni rekel, kakor se spodobi: "Državljan, podarite mi kaj," ampak: "Ne spodobi se, državljan, da zapodite brezposelnega."

Občaroval sem ga, enkrat, dvakrat, trikrat. Slednjič sem dejal: "Na, bratec, tu imaš pet limon, pa izgini, če si tako prijazen; Motiš me pri delu. Pred tednom dni se mi nikar ne prikaži."

Po enem tednu je bil berač spet tu. Stresel mi je roko kot staremu znancu. Vprašal je, kaj pišem.

Podaril sem mu petačo. Pokimal je in odšel.

Ko je nekoč spet dovil svoj denar, je ostal med vrati in rekel: "Državljan, morate mi dati nekaj več. Tečaju primerno... Slabo se mi godi."

Moral sem se smejeti njegovim nesramnostim ter sem mu dal nekaj več. Ko pa je prišel prihodnjič, nisem imel denarja...

"To pot, bratec," sem dejal, "nimam sam ničesar. Prihodnjič..."

Kongres je šel na počitnice, reakcija slavi zmago

(D dalje s 1. str.)

Hatch Bill in njegov pravi namen

Roosevelt je predlogo podpisal, ker mu pod danimi okoliščini drugi ni kazalo.

V smislu te predloge ne sme biti politično aktiven nihče, ki je v službi zvezne vlade in vključeni so celo WPA delavci. To pomeni, da ljudje, ki so bili nastavljeni po Rooseveltovi administraciji, ne morejo biti delegatje na prihodnji demokratski konvenciji. Navadnega človeka, ki dela pri WPA, se bo na ta način lahko strašilo, da bo izgubil delo, če bi agitiral za new-dealske kandidate ali celo prispeval kak cent v kampanjski fond.

Kot znano, je organizacija United Mine Workers pri zadnjih predsedniških volitvah z veliko vsoto podprla demokratsko stranko. Reakcija tega ni pozabila in je torej takim posojilom in darovom dala žig nepostavnosti. Financiranje političnih kampanj naj zopet postane monopol Wall Streeta, ker le na ta način je mogoče diktirati nominacijo in izvolitev lutk, ki bodo pokorno služile interesom velekapitala!

Skupne aropriacije znašajo 13 milijard

Minuli kongres je dejansko bil najbolj potraten v zgodovini dežele, kajti odobril je postavke v znesku 13 milijard dolarjev. Ogromne vsote so bile dovoljene za armado in mornarico, in ironično je pač, da skoro edino v tem je kongres sledil Rooseveltovim priporočilom, medtem ko je predsednikov apel, da se revdira obstoječo nevtralnostno postavost, tako, da bi agresorske države ne mogle računati na pomoč iz Amerike, padel na gluha ušesa.

V oktobru bo Roosevelt potoval na zapad

Kongres ostane na počitnicah do januarja, razen ako bi ga Roosevelt sklical k izrednemu zasedanju. To bi se brez dvoma zgodilo, ako bi v Evropi izbruhnila vojna, drugače pa je ta možnost zelo majhna. Roosevelt se bo ostali del avgusta in septembra porabil za odih in v tem času se poda tudi na partedensko vožnjo po kanadskih vodah, 1. oktobra pa prične svoje potovanje proti zapadu ter se ustavi v San Franciscu, kjer je v teku svetovna razstava. Na poti bo imel govor ob priliki otvoritve narodnega parka v Great Smoky Mountains, ki se nahaja v državah North Carolina in Tennessee.

Domneva se, da bo Roosevelt turo na zapad porabil za direkten apel na ljudstvo preko glave kongresa v prilog svojim idejam in smernicam, ampak kaj gotovega ni o tem še nič znanega.

BERAČ
 M. ZOŠČENKO

Neki berač se je navadil, da me je redno obiskoval. Dečko je bil videti zdrav kot dren, imel je ukvijlene noge, razcefdrane hlače ter je bil nepopisno nesramen. Udaril je s pestjo po vratih in ni rekel, kakor se spodobi: "Državljan, podarite mi kaj," ampak: "Ne spodobi se, državljan, da zapodite brezposelnega."

Občaroval sem ga, enkrat, dvakrat, trikrat. Slednjič sem dejal: "Na, bratec, tu imaš pet limon, pa izgini, če si tako prijazen; Motiš me pri delu. Pred tednom dni se mi nikar ne prikaži."

Po enem tednu je bil berač spet tu. Stresel mi je roko kot staremu znancu. Vprašal je, kaj pišem.

Podaril sem mu petačo. Pokimal je in odšel.

Ko je nekoč spet dovil svoj denar, je ostal med vrati in rekel: "Državljan, morate mi dati nekaj več. Tečaju primerno... Slabo se mi godi."

Moral sem se smejeti njegovim nesramnostim ter sem mu dal nekaj več. Ko pa je prišel prihodnjič, nisem imel denarja...

"To pot, bratec," sem dejal, "nimam sam ničesar. Prihodnjič..."

NAGRADE ZA PRIDOBIVANJE NOVIH ČLANOV

ODRASLI ODDELEK
 (Veljavne od 1. januarja 1939 do preklica)

Vsota zavarovalnine:	\$250	\$500	\$1000	\$1500	\$2000
Navadni življenjski certifikati	\$1.00	2.00	4.00	6.00	8.00
20-letni življenjski certifikati	1.00	2.00	4.00	6.00	8.00
Ustanovni ob star. 60. let cert.	1.00	2.00	4.00	6.00	8.00
20-letni ustanovni certifikati	2.50	5.00	10.00	15.00	20.00
Eno-dolarski certifikati	2.00 za vsak certifikat				

MLADINSKI ODDELEK

20-letni življenjski certifikati	1.00	2.00	4.00	* *	* *
20-letni ustanovni certifikati	2.50	5.00	10.00	* *	* *
Náčrt "A" in "B" certifikati	50c za vsak certifikat				

Vse nagrade za nove člane se izplača potem, ko so bili plačani in sprejeti trije mesečni asesmenti.

Vsak novi član dobi brezplačno znak SSPZ.

Zveza plača zdravniško preiskavo.

Zdravniške preiskave za mladinske člane so potrebne le v državah, kjer to postava zahteva.

Nagrada v znesku \$1.00 se plača za vsakega mladinskega člana, ki prestopi v odrasli oddelek ter vzame zavarovalniški certifikat do vključivi vsoto \$500.00. V slučaju, da tak prestopil član vzame višjo zavarovalnino, se bo plačalo nagrade v soglasju z gornjim načrtom kot za nove člane. Nagrada v vsoti \$1.00 za prvih \$500.00 zavarovalnine se plača bodisi upravitelju Vrta, iz katerega je član prestopil, ali pa tajniku društva, h kateremu je pristopil. Nagrade za dodatne vsote zavarovalnine se izplačajo onim članom, ki so odgovorni za povečanje zavarovalnine.

Dvema Vrtcema mladinskega oddelka, ki bosta v razdobju treh mesecev pokazala največji napredek v članstvu, se izplača nagradi v znesku \$10.00 in \$5.00, toda v vsakem slučaju mora Vrtec, ki hoče biti deležen prve ali druge nagrade, napredovati za najmanj 10 novih članov.

Bratje in sestre! Apeliramo na vas, da vsi brez izjeme greste na roko br. Vrhovniku, da agitirate med svojimi prijatelji in znanci ter z besedo in zgledom pokažete, da hočete, da Slovenska svobodomiselnna podporna zveza živi, raste in napreduje.

Krepka volja premaga vse zavire in zapreke! Vsi na delo!

"Kaj se pravi to," je rekel, "prihodnjič? Zaman vas vendar ne bom obiskoval... Zahtevam svoj denar!"

"Tako," sem odvrnil, "ali imaš sploh pravico do njega?"

"Prav za prav ne," je rekel, "toda svoj denar moram imeti: Ne ljubi se mi čakati."

Pogledal sem ga — ne, to ni bila šala. Govoril je resno, užaljeno ter začel celo kričati name.

"Slišiš, tepec," sem rekel, "povej, ali imaš kakšno pravico?"

"Da in ne," je odgovoril, "ne vem."

Izposodil sem si pri sosedu pet kopejk — in sem mu jih dal.

Nikoli več ni prišel k meni — bil je zares užaljen.

STRAŠNA BILANCA SVETOVNE VOJNE

C. Pitollet, znan učenjak, navaja število smrti za svetovne vojne v listu "Intermediare des chercheurs et curieux." Koliko pa je bilo prav za prav vojskujočih? Pravijo, da poldrugo milijardo, namreč 1.298.000.000 za entento, vštveši kolonije in protektorate, in 159.000.000 za četvervoze. Mobiliziranci vseh držav, ki so si stale sovražno nasproti, se cenijo na 74 milijonov. Evropsko vojaštvo v tej množici odtehta blizu polovice. Koliko ljudi je izgubilo življenje? Na bojišču je padlo (za ranami, boleznijo) 9.830.000. V ujetništvu jih je poginilo baje 781.000. Toda tem številkam je dodati še podatke o kolonialnih četah, afriških in azijskih, avstralskih, kanadskih in zelandskih kontingentih. Tu bi se nabrala vsekakor še znatna vsota. Kdo pa naj dožene, koliko nemobilizirancev je šlo radi vojne po zlu? Zaradi lakote, vsakršnega drugega pomanjkanja. Priručnati bi bilo treba še upadek pri rojstvih, ki jih je onemogočila vojnna vihra. Žrtve se potakem gibljejo med 35 do 38 milijonov, nekateri pa celo menijo 40 milijonov.

IZDATKI — SSPZ DISBURSEMENTS

BOLNISKA PODPORA
 Sick Benefit Claims

Plačana — July 13 — Paid	
3 Peter Banich	\$ 30.00
Andrew Kuhar	15.00
John Heberling	29.50
5 Annie Resnick	10.00
14 Joe Teršinar	30.00
Joe Knez	15.00
15 Joseph Kurtz	15.00
18 John Panigorc	23.00
20 Louis Malich	18.00
Frances Gorshe	23.00
Frank Ivancic	15.00
23 Julia Tavželj	23.00
25 Mary Košmerl	14.00
26 Valentin Petach	13.00
Martin Planinsek	15.00
Aleš Globočnik	18.00
John Debeljak	24.00
Anton Muzič	30.00
27 Frank Milavič	10.00
36 Frank Jakše	12.00
37 August Kotar	9.00
Mike Moran	21.00
Martin Kolenc	14.00
39 Mary M. McGinn	15.00
Paul Sikora	6.00
Jack Chesnik	30.00
40 John Kostelic	26.00
46 Anton Judnich	20.50
Frank Judnich	4.00
48 John Janežič	8.00
59 Steve Belenčič	15.00
Mary Maticic	30.00
Marlin Birk	9.00
63 Jennie Jannik	26.00
70 Louis Korosec	21.00
79 Victor Kozuh	3.00
89 Joseph Klemenčič	15.00
90 Ignac Marinchek	9.00
103 Anna Farenchak	29.50
Joseph Kerin	6.00
106 Anthony Kren	34.00
108 Anna Petrekovich	15.00
109 Frances Fritzel	15.00
James Simperman	22.00
113 Emma Marsh	15.00
Joseph Bizack	19.00
Bozo Pavich	15.00
Ignatz Martičič	7.50
Joseph Pajek	27.00
123 Frank Stimac	15.00
124 John Paulic	11.00
138 John Milavec	34.00
139 Mary Delfrate	15.00
John Piško	15.00
Louis Trušnovic	9.00
Harry Powh	30.00
140 Paul Mitch	30.00
Eva Seklic	17.00
Blaž Kulic	10.00
141 Julia Rasperger	15.00
146 Dragich Matijevec	15.00
Kazimir Mileticin	12.00
155 Gasper Kirn	18.00
Silvester Kastelic	15.00
Anna Bogataj	30.00
156 Stephen Martičič	23.00
158 Louis Beers	15.00
160 Joe Skok	30.00

VSEH ŽIVIH DAN.
 Jaz čutim danes vseh živih dan...
 moje srce kipi in polje,
 moja duša je židane volje,
 kot bila bi bila kraški ran.

Ne čujete? — Tam od mračnih lesov
 vrši vihar
 poln srditih grmov,
 in izza megla zdaj pa zdaj vzplapa
 krvavordeč plamen kot meč —
 to dneva je novega zar.

O, bratje, na pot, življenju naprot!
 Ne bojte se meča krvavega,
 ta meč ni namerjen na zdravega,
 na pravega moža.
 Ta meč divja čez grobove le,
 požiga razpale domove le,
 kar je čilega, to obvelja.

O, bratje, bratje — prišel je čas!
 O, braje, bratje — kako je v vas?
 So-li vaše njive zorane?
 Zdaj zvezde ugodne vladajo,
 zdaj semena zlata padajo —
 so-li vaše njive zorane?

Otresite zaduhlih se sanj!
 Po bliskovo gre vseh živih dan,
 kdor ga je zamudil, ves klic
 zaman,
 doživi ga le, kdor je pripravljen
 nanj!

IZDATKI — SSPZ DISBURSEMENTS

BOLNISKA PODPORA
 Sick Benefit Claims

Plačana — July 13 — Paid	
3 Peter Banich	\$ 30.00
Andrew Kuhar	15.00
John Heberling	29.50
5 Annie Resnick	10.00
14 Joe Teršinar	30.00
Joe Knez	15.00
15 Joseph Kurtz	15.00
18 John Panigorc	23.00
20 Louis Malich	18.00
Frances Gorshe	23.00
Frank Ivancic	15.00
23 Julia Tavželj	23.00
25 Mary Košmerl	14.00
26 Valentin Petach	13.00
Martin Planinsek	15.00
Aleš Globočnik	18.00
John Debeljak	24.00
Anton Muzič	30.00
27 Frank Milavič	10.00
36 Frank Jakše	12.00
37 August Kotar	9.00
Mike Moran	21.00
Martin Kolenc	14.00
39 Mary M. McGinn	15.00
Paul Sikora	6.00
Jack Chesnik	30.00
40 John Kostelic	26.00
46 Anton Judnich	20.50
Frank Judnich	4.00
48 John Janežič	8.00
59 Steve Belenčič	15.00
Mary Maticic	30.00
Marlin Birk	9.00
63 Jennie Jannik	26.00
70 Louis Korosec	21.00
79 Victor Kozuh	3.00
89 Joseph Klemenčič	15.00
90 Ignac Marinchek	9.00
103 Anna Farenchak	29.50
Joseph Kerin	6.00
106 Anthony Kren	34.00
108 Anna Petrekovich	15.00
109 Frances Fritzel	15.00
James Simperman	22.00
113 Emma Marsh	15.00
Joseph Bizack	19.00
Bozo Pavich	15.00
Ignatz Martičič	7.50
Joseph Pajek	27.00
123 Frank Stimac	15.00
124 John Paulic	11.00
138 John Milavec	34.00
139 Mary Delfrate	15.00
John Piško	15.00
Louis Trušnovic	9.00
Harry Powh	30.00
140 Paul Mitch	30.00
Eva Seklic	17.00
Blaž Kulic	10.00
141 Julia Rasperger	15.00
146 Dragich Matijevec	15.00
Kazimir Mileticin	12.00
155 Gasper Kirn	18.00
Silvester Kastelic	15.00
Anna Bogataj	30.00
156 Stephen Martičič	23.00
158 Louis Beers	15.00
160 Joe Skok	30.00

IZDATKI — SSPZ DISBURSEMENTS
 BOLNISKA PODPORA
 Sick Benefit Claims

Plačana — July 13 — Paid	
3 Peter Banich	\$ 30.00
Andrew Kuhar	15.00
John Heberling	29.50
5 Annie Resnick	10.00
14 Joe Teršinar	30.00
Joe Knez	15.00
15 Joseph Kurtz	15.00
18 John Panigorc	23.00
20 Louis Malich	18.00
Frances Gorshe	23.00
Frank Ivancic	15.00
23 Julia Tavželj	23.00
25 Mary Košmerl	14.00
26 Valentin Petach	13.00
Martin Planinsek	15.00
Aleš Globočnik	18.00
John	

DO YOU KNOW THAT - SSPZ Has Nine Modern Plans of Life Insurance for Adults and Juveniles?

PROGRESS "NAPREDEK"

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

NEW SINGING SOCIETY OF AMBRIDGE TO HOLD PICNIC ON SUNDAY

AMBRIDGE, Pa. — In December of last year the Slovene Home decided to organize a Slovene singing society. It was in January when the idea finally materialized. The name chosen for this singing society was "Rožmarin." This society is made up of about forty members, mostly young men and women. These singers are also members of various Slovene lodges in Ambridge, including many from our SSPZ adult and Vrtec members. They have been progressing very nicely under the leadership of Mr. Michael Halovach. In October of this year they will hold their first concert. We all wish them plenty of luck. "Rožmarin" Singing Society is sponsoring its first public picnic on Sunday, August 13th, at Pine Grove Picnic Grounds, Spec's Farm. This picnic promises to be the biggest ever sponsored by the local Slovenes for everyone is enthusiastically and wholeheartedly boosting it. Ample provision is being made for everyone's enjoyment at this picnic. You'll be able to eat, drink and be merry to your heart's content. The music will

Hoosierland Forum

What is the date? August 6, 1939. What is the date of the Seventh National Athletic Meet to be held in Indianapolis, Indiana? September 2, 3, and 4. How many days before the meet? Only 26 days. Well, that certainly isn't many days before we will be meeting our friends of the Bridgeville and Cleveland events and making new friends for future meets. Anyone coming to our President's house would see a group of industrious and hard working, but fun loving Hoosier Pals. Namely Sophie Turk, Sophie Krapes, Gus Semenick, Frank Berkopes, John Pesut, and myself. Meaning that this is the committee in charge of the athletic meet and meaning that we are hard at work trying to get everything arranged so that it will be a successful and bigger and better athletic meet. First of all we want to hear from every lodge who intends to come to this meet here in Indianapolis. Next we would like to know how many persons your group will consist of, which route you are coming from, what method of transportation you are using, and approximate time of arrival. We must know all this so that we can make arrangements for your welcoming and make your reservations for sleeping quarters. Please send your entry blank, entry fee, and the above information to Sophie Turk, 969 North Holmes Ave., Indianapolis, Indiana, by August 19, 1939. * * What did Tudor say about the Shamrock softball team that is entered in the city tourney? First game E. C. Atkins 6 — Shamrocks 3. 'Nuf sed... One night a group of Hoosier Pals woke up Milo Semenick at approximately 12:00 a.m. and was Milo hot under the collar when all they wanted to know was whether he had a cold jug... Among the early birds at the bowling alleys were "Never again" Mivec, "Canonball" Berkopes, "Didn't Hook" Semenick and "Split em up" Lovisecek. What were the scores? We agreed not to say a word about the scores... Our President Gus Semenick and his wife, with a group of friends went on a fishing trip up to Lake Freeman. Whadda you know, Gus didnt take any orders for fish... * * So until the next time we meet, we would like to thank Ann Opeka, Rudolph Lisch, and all the lodges for their co-operation, which has been very helpful. Here's hoping to see all the SSPZ members in Indianapolis on September 2, 3, and 4. Louis Lovisecek, Hoosier Pals, 230

Attention, Concordians

CLEVELAND, Ohio. — There will be an outing Sunday, August 13 at Metropolitan Park! We'll meet at 9:00 o'clock in front of Slovene National Home on St. Clair Ave., and away we'll go. I know there will be a good time for everyone. Bring your bathing suit, one dime, and a big lunch! That's all. * * Mary Menich. P.S. Our President Florence Zitko has undergone an operation at Lutheran Hospital on West 25th. St. Please go to see her and cheer her up a little.

Utopians Down 99's 5 to 1

By J. J. Spilar CLEVELAND, O. — In a game called at the end of the fifth inning because of darkness, the SSPZ Utopians easily coasted to a victory over the CFU 99's 5-1. The Utopian lads tallied four times in the opening stanza. Spilar and F. Bojack walked and came home on Turk's long double. Mesojedec then singled Turk home and completed the circuit on a wild throw. The Croats scored their lone run in the fourth on Kuvaic's homer. Kapil and N. Fudric singled after the four base clout but were left on the sacks as "Boo Boo" Bojack bore down on the last two hitters. Katai's walk and a triple by Laznik in the fifth ended the scoring. "Boo Boo" gave up three hits, all in the fourth and struck out six batsmen. Donich allowed six hits and whiffed but two batters. In another Inter-Lodge battle the Utopians soundly trounced the Ct. Baragas 15-6. Smashing out thirteen hits and taking advantage of their opponents loose play the winners scored all their runs in the first four innings. "Boo Boo" Bojack hurled an

WESTERN LEADERS

BUTTE, Mont. — Our Lodge expects to give a picnic this summer. We very much need the co-operation of our Sisters and Brothers. Will as many members as possible attend the next meeting Aug. 16th? The plans, time and place of the picnic will be discussed. Is there any information as to the whereabouts of new members? Maybe our friends would be glad to join our lodge if we would ask them. Let's take an active interest and see how much we can increase our membership before the first of next year. Don't forget to attend our next meeting. Ruth Metully

Attention, Outlookers!

CLEVELAND, O. — Why? Because this Monday, August the fourteenth, we shall have the pleasure of attending our Outlookers hike — to start at the Slovenian Workmen's Home at Waterloo at 1 p.m. promptly, and to end at Metropolitan Park. Don't forget your bats and balls, and maybe we girls will challenge the boys to a hot game of baseball. Everybody is to bring his own lunch, good humor, and ideas as to how to spend the afternoon. Friends, relatives, and neighbors are also cordially invited. We'll be seeing you. Valeria

other fine game allowing only one earned run. Two errors by Spilar in the third enabled the Baraga's to tally five unearned runs. E. Bojack and Benedict led the Utopian stickmen, the former getting three for three, a triple and two singles, and the latter two doubles. Utopians 4 0 0 0 1 1 5 CFU 99 0 0 0 1 0 1 Baragas 0 0 5 1 0 0 6 Utopians 5 3 1 6 0 0 *—15

SCHEDULE OF CAMPAIGN PRIZES FOR NEW MEMBERS

Table with columns for Amount of Insurance (\$250, \$500, \$1000, \$1500, \$2000) and rows for Ordinary Life Certificates, Twenty Yr. Endowment Cert., One Dollar Certificates, and Juvenile Department prizes.

THE SLOVENES AN OUTLINE OF A SOCIAL HISTORY OF THE SLOVENES

(FROM THE EARLIEST TIMES TO 1910) By DRAGOTIN LONČAR, PH. D. (Prague) TRANSLATED FROM THE SLOVENE By ANTHONY J. KLANČAR, B. SCI. (Illinois) AUTHORIZED TRANSLATION (Continuation)

At the diet of Vienna, 1539, the Estates demanded "a good Christian settlement." At the imperial diet held in Regensburg in 1541 the Austrian Estates imputed all the calamities which had befallen their provinces, such as, the Ottoman invasions, fire, and pestilence, to the negligence of the new, pure faith and to the remorselessness of the people. At the diet of Linz in 1541 they spoke of the need for a good Christian life, so that they could successfully keep out the Turks. The Carniolian deputies also proposed that they all go on a pilgrimage to Sv. Gora where it was said that the blind regained their sight, the crooked became erect, and the lame were made to walk again, for all of these ills were due to idolatry and heresy to which could be traced the wrath of God. At the diet of Prague in 1541 the Estates complained of the moral degradation of the people and declared they knew of no other means of combating the Turkish peril than by the announcement of the word of God exhorting the people to penance.

Thus we see that the Protestant nobles looked upon lack of faith among the people as the cause of all the calamities which befell them, particularly the Ottoman invasions. Just as Catholicism was opposed to the Turks and heresy alike, so, too, the Turks and papism were alike dangerous to Protestantism. It was for this reason that the German Estates, the duke Christopher of Wurtemberg, and the emperor Maximilian II gave material and moral support to Slovenian literature. Peter Vergerij, Ungnad, and Trubar even hoped to convert the Turks with the Glagolitic and Cyrillic book. This idea, of course, could not be realized because the Turkish atrocities had a permanent political basis.

It is certain that at least the more religious portion of the nobility in Slovenia changed to Protestantism from religious inclination, for everywhere there was too much materialism and too little faith, owing to which God, in their opinion, afflicted them with scourges and calamities.

But this was not the only reason why the nobility was changing to Protestantism. Already in 1538 at the diet of Linz Ferdinand I said in his reply to the Estates' complaints about the lack of competent priests that only the slightest cause for complaint on their part was to be found in that incomes and estates of the clergy were being taken away from them. The Estates, however, immediately denied this charge as false and claimed that the cause of this lack was due to the accumulation of benefices and to the absent, that is, the quit-rent which the priest-leasees had to pay to the owners of benefices and which was so high that the vicars rather left their services than stay. This, too, is undoubtedly one of the reasons, but not one that is entirely satisfactory. In 1553 Ferdinand I again asked the Carniolian Estates not to impose taxes on church tithes, not to decrease the income of the priests, and not to oppress them. When in 1603 the archduke Ferdinand II asked the Lavantine bishop Jurij Stobaj for advice concerning concessions to the Protestants, the latter advised him in no uncertain terms that if he would grant them anything, this would positively result in the seizure of church possessions. A further proof of the fact that the nobility was acquiring church possessions through executions, we find in the bitter fight between the Carniolian Estates and Bishop Hren for the restoration of the former possessions of the Church, concerning which the bishop took the further stand that the Church demand also those possessions which it had held before the Reformation. The conflict became so bitter that the Estates ostracized the bishop from their midst until he gave them some sort of satisfaction for impeaching them with high treason before the archduke. The archduke, however, remained neutral and declared the whole fight at an end. At the same time we find that Protestant nobles refused to acknowledge church holidays because these decreased the soccage service. In this respect the Catholic parish priests did protect the peasants from the Protestant lords.

An irrefutable proof that most of the temporal lords sought their class interest in the Reformation and provoked the peasant rebellions in Germany and Slovenia is found in all this!

CHAPTER XI.

Peasant rebellions occurred in Slovenia long before the Reformation and continued even after the Reformation, lasting from 1478 to 1713, at greater (1515 and 1573) or shorter intervals. This was essentially a social movement occurring in Carinthia, Carniola, Styria, the Littoral (Primorje), and Croatia. Before the peasants took weapon in hand, they tried to get a betterment of their conditions through petitions to their lords, the landgrave, and the emperor. The vassals opposed this action in the hope that the manorial lords would voluntarily change the terms of the vassal bary, for they were really afraid that the lords wanted to abolish the legal grounds on which their vassalage rested and thus plunge them again into the original slavery from which they had saved themselves with so much trouble. If we, however, perse, for in Anton Kaspret* has edited for us, we will see how humbly the vassals pleaded with the lords to right their wrongs and how they in-lords.

*Kaspret, Anton: On the Status of the Peasantry of Upper Carniola at the End of the 15th and the beginning of the 16th Century (Ueber die Lage der ober-hundert. German). Mitteilungen des Musealverains fuer Krain, 1889.

(To be continued)

INDIANAPOLIS — SEPT. 2, 3, 4.

BALINA ENTRY BLANK

Form for BALINA ENTRY BLANK including fields for Name of Team, Men/Women checkboxes, From, Name of Players, and Substitute.

ENTRY FEE \$1.00

SSPZ NATIONAL ATHLETIC MEET SOFTBALL ENTRY BLANK

Form for SSPZ NATIONAL ATHLETIC MEET SOFTBALL ENTRY BLANK including fields for Lodge or Vrtec No., Name of Player, Entry Age, and Cert. No.

NOTE: Mail this entry blank and the fee of \$5.00 to Sophie Turk, 969 N. Holmes Ave., Secretary of the local National Athletic Meet Committee on or before August 19, 1939.

MEMBERS OF LODGE 190, NOTICE

MUSE, Pa. — Please attend your regular meeting which will be held at my home Sunday, August 13. There are matters to be discussed pertaining to the picnic proceeds, and matters regarding our future interest in building our lodge fund. Let's be active members by attending the meetings more regularly, and by helping to enroll new members into our organization. Peter Kostelich, Sec'y.